

A MÁSODIK VILÁGHÁBORÚBAN NEM MARADT IDŐ A BEOLVASZTÁSRA

Leejtették a paprikaharangot

Az alsóvárosi régi paprikaharang csak akkor kerülheti el az olvasztótégelyt, ha kifizetik érte az 1,2 millió forintos „váltásdíjat”. Egyszer már fenyegette hasonló veszély: a második világháborúban hadianyagként akarták fölhasználni, de beolvasztására nem maradt idő. A leszereléskor leejtették: lehetséges, hogy éppen akkor érte a sérülés, amely sok évvel később végzetét okozta.

Kalandos története van a szegedi alsóvárosi templom tornyából július 9-én leszerelt nagyharangnak. Elődjét az első világégés idején hadi célokra elvitték, a pótlására öntött új szerkezet a következő nagy háború idején csaknem hasonló sorsra jutott. Végzetét azonban – a jelenlegi helyzet szerint – mégsem kerülheti el. Olvasztótégelybe kerül, ha két héten belül nem sikerül előteremteni a súlyának megfelelő nyersanyag árát, megközelítőleg 1,2 millió forintot.

Hangszerből ágyú

Megírtuk, hogy a ferences templom 710 kilogrammos paprikaharangja egy repedés miatt nem szólít régi, tiszta, érces hangján. Helyette évek óta a 449 kilogrammos „hívek harangja” kondult meg, isteniszteletre szólítva a híveket és jelezve az idő múlását. Az új harang öntésének árát csak részben sikerült adományokból és a plébánia költségvetéséből

előteremteni, ezért a régi öntvény értékét az öntömester beszámította az egyezségbe. A paprikaharang az őrbottyáni műhelybe került, s a következő harang nyersanyaga lesz. A Szegedi Friss Újság 1916. augusztus 22-i számában adta hírül, hogy az alsóvárosiaknak is meg kell válniuk harangjaiktól, „amelyeket elvisznek az ágyúgyárba, hogy a haza szent ügyének védelmére szolgáljanak” – írja a Móra Ferenc Múzeum Évkönyve Történeti Tanulmányok Studia Historica 4. (Szeged, 2001) című kiadványban az alsóvárosi templom harangjainak történetéről *Medgyesi Konstantin*.

Föláldozott boradag

A harangoktól búcsúünnepén köszöntek el az alsóvárosiak. A menet egészen a pályaudvarig vonult, ahol Zdravec István ferences házfőnök „az alsóvárosi hívők ezreinek nevében és lelkével forró csókot nyomott a harangokra, s

Búcsú a régi nagyharangtól

küldte az imádság e csengő eszközeit a harctérre bömbölni, igazságos halált osztani...” A háború után gyűjtés indult az elvesztett harangok pótlására. Az elhatározás komolyságát mutatja, hogy az 1920. október 17-én megtartott első harangértekezletet követő napon a ferences atyák lemondtak napi boradagjukról, hiszen minden megtakarított pénzre szükség volt. Télen gyűléseket, hangversenyeket rendeztek, a katonazenekar közreműködésével még zenés misét is bemutattak a ferencesek, szorgosan gyűjtögetve az adományokat.

A nagy kitartással végigvitt megmozdulás rövid idő alatt nem várt eredményt hozott: a tervezett két harang helyett négyre való pénzt adtak össze. Péri Bonaventura házfőnök 1921. január 17-én rendelte meg a fővárosban Szlezák László harangöntő mesternél a munkát, amely májusra elkészült. A négy harang 311 ezer 700 koronába került.

„Szent Piroska, könyörögi érettünk!”

A legnagyobb harangot az alsóvárosi paprikatermelők,

-földolgozók és -kereskedők adományaiból öntették, ezért nevezték paprikaharangnak. Védőszentjévé Szent Piroskát választották, mert a városrészben sok lány viselte ezt a nevet. A hangszer díszai között a szűz vértanú égbe szálló alakját két oroszlán társaságában ábrázolták. A szegedi oltáregylet jelvényével ékesített harang felső részén paprikafüzér, alul pedig az őskeresztény idők katakombaművészetében megjelenő hal motívum alkotnak kördíszítményt. Az adományozók nevének fölso

FOTÓ: GYENES KÁLMÁN

szerre írt szöveg fohással zárul: „Szent Piroska, könyörögi érettünk!” A négy harangot 1921. május 26-án, zászlós fölvonulással, katonai díszkísérettel és zenész mellett hozták el a nagyalomásra. A szentelést két nappal később tartották. A haranghúzó kötelet 10 koronás jegy váltása ellenében foghatták meg a lelkes alsóvárosiak. A harangok helyére kerülését népünnepély és esti toronyzene követte.

Húszméteres zuhanás

Bán Zolt Jónás plébános tájékoztatása szerint a paprikaharang 2003-ban megrepedt Ennek egyik oka lehet, hogy amikor a második világháború alatt levették a toronyból, hogy elődjéhez hasonlóan, hadicélokra beolvasszák, bal eset történt. Leemelés közben, mintegy 20 méter magasságból a harang lezuhant. Sérülést nem találtak rajta, de a hétméteres öntvényt ért hatalmas ütés is közrejátszhatott a repedés kialakulásában.

A háborús események fölgyorsulása miatt az öntvény beolvasztására már nem maradt idő. A 31-es számmal megjelölt harang 1947-ben került vissza a helyére.

NY. P.

NAPI SZOLGÁLTATÓ, KULTURÁLIS PROGRAMAJÁNLÓ

Mórahalmi ERZSÉBET GYÓGYFÜRDŐIG 62/555-555
GABRIEL TAXIVAL csak 2900 Ft!

Nicolas Provost – A szerelem pillangója;
Nicolas Provost – Oh...;
Császi Ádám és Tóth Zoltán Gábor – 1 hét;
Tóth Pál – Rajzfilm;
23.30 órától: Az Etno Gypsy Band játszik;
holnap 17 óra: Cigányok ideje.
Jugoszláv film;
19 óra: Fény a szemedben. Szerb film;
21 óra: Futball faktor. Brit film;
szeged-palicsi kisfesztivál a várkertben (filmek, koncertek, party):
20 órától: Aleksandar Mania – A sutkai rekordok könyve;
Kerekes Péter – 66 szezon;
Mundruczó Kornél – Kis Apokrif 2;
22 órától: Tirke Honolulu (Szeged) koncert.
PLAZA CINEMA CITY
Mr. és Mrs. Smith, ma és holnap: 10; 11, 12.15; 13.15, 14.30, 15.30, 16.45, 17.45, 19, 20, 21.15 óra és ma 22.15 órakor is.
Batman: Kezdődik, ma és holnap: 11.30, 14.15, 17, 19.45, 22.20 óra.
Farkasok birodalma, ma és holnap: 12.15, 17, 19.30 óra és ma 22 órakor is.
Lagzi-randi, ma és holnap: 14.45, 19.30 óra és ma 21.30 órakor is.
Világok harca, ma és holnap: 11, 13.15, 15.30, 17.45, 20 óra és ma 22.15 órakor is.
A csajom apja ideges, ma és holnap: 13.30, 18, 20.15 óra és ma 22.30 órakor is.
Galaxis útikalauz stopposoknak, ma és holnap: 17.30 óra és ma 22.15 órakor is.
Madagaszkár, ma és holnap: 10.15, 12, 14, 16, 18, 20.15 óra.
Sin City – A bűn városa, ma és holnap: 12.15, 19.45 óra és ma 22.15 órakor is.
Szerelmek sokadik látásra, ma és holnap: 15.45 óra.
Star Wars III. – A Sith-ek bosszúja, ma és holnap: 11.15, 14, 16.45 óra.
Mennyei királyság, ma és holnap: 14.45 óra.
Micimackó és a Zeleánt, ma és holnap: 11.45 óra.
Pata-csata, ma és holnap: 10 óra.

Garfield, ma és holnap: 10.15 óra.
VÁSÁRHELY
MOZAIK MOZI
Ma és holnap 17.45 és 20 óra: Világok harca. Színes amerikai film.
SZENTES
Ma és holnap 17.30 óra: Rommánia. Színes magyar játékfilm; ma és holnap 20 óra: Madagaszkár. Színes, m. b. amerikai animációs film; ma és holnap 22 óra: Beépített szépség 2. Színes, m. b. amerikai akció vígjáték.
MAKÓ
Ma és holnap 18 óra: Pata-csata; ma és holnap 20 óra: Constantine, a démonvadász.
MINDSZENT
Ma 19 óra: xXx 2 – A következő fokozat.
RUZSA
Holnap 19 óra: A kör 2.
SZEGVÁR
Holnap 19 óra: xXx 2 – A következő fokozat.
ÜLLÉS
Holnap 19 óra: Hölgyválasz.

KÖZÉLET
SZEGED
Az ifjúsági házban (Felső Tisza part 2.) ma 11 órakor: Szegedi Anime Con. Programok: mangavásár, filmvetítés, origami, rajzverseny, előadások.

A Máltai játszótéren (Retek u. 2–4.) ma 15 órakor: mesés-zenés festés; holnap 15 órakor: kézműves-foglalkozások.

Az egyetemi füvészkert (Lövölde út 42.) ma 10 órától 18 óráig; **a Szegedi Vadaspark** (Kálvária sgt.) 9 órától 19 óráig várja látogatóit.

ÁSOTTHALOM
A római katolikus temetőben (Felszabadulás u.) holnap 17 órakor: a temető kápolnájának felszentelése. A szertartást Gyulay Endre megyés püspök celebrálja.

SZATYMAZ
ŐSZIBARACK-FESZTIVÁL SZOMBAT
10 órakor: megnyitó, kiállítók bemutatása, díszpolgári cím átadása;
10.30 órakor: szakmai fórum;
14.30 órakor: zenés, lovas- és fogatosfelvonulás;
16 órakor: barátságos futballmérkőzés a sportpályán;
16.30 órakor: emléktábla avatása a Simsa-iskolánál;
17 órakor: kulturális műsor;
19 órakor: falubál;
19.30 órakor: Balázs Pali fellépése;
21 órakor: vacsora, zene, tánc a Drink Panthers együttesel;
VASÁRNAP
8 órakor: ünnepi szentmise;
9 órakor: játszótér ünnepélyes átadása, játszóház, kézműves-sokadalom, palacsintaparty, meseszínház, a szegedi Gumimacik bemutatója, Turull-labda sportbemutató.

KONCERT és BULI SZEGED
A Szeged étterem teraszán (Széchenyi tér 9.) ma 19 órától: élőzene.

A szabadtéri színpadon (Dóm tér) ma 21 órakor: A Szegedi Szabadtéri Játékok és a Szegedi Szimfonikus Zenekar ajándékkoncertje. Előadók: Szegedi Szimfonikus Zenekar. Vezényel: Gyüdi Sándor. Közreműködnek: az I. szegedi művészeti akadémia és mesterkurzus hallgatói.

Az új zsinagógában (Jósika u. 10.) holnap 16 órakor: A „Trio Habanera” (Sváj) hangversenye. A trió tagjai: Marosvári Dorottya – zongora, Matteo Taheri – hegedű, Solme Hong – gordonka.

SÁNDORFALVA
A streetklubban ma: „Street 8. szülinap” – Nescafe Frappe Tour! Dancearéna: DJ Lotters, nosztalgiaudvar: DJ Vári.

KIÁLLÍTÁS SZEGED
A Novotel Szállóban (Maros u. 1.) holnap 17 órakor nyílik: Tóbiás Klára tűzománc kiállítása. A tárlatot Czenéné Vass Mária Szeged, M. J. V. kulturális osztályvezetője nyitja meg.

● SZEMKÖZT

Az új pártelnök fideszes városvezetést jósol

Minden héten szerdán este látható a szegedi Városi Televízió és a Délmagyarország közös tévéműsora, a Szemközt. Az e heti adásban Oláh Jánost, a Fidesz-MPSZ szegedi csoportjának újonnan megválasztott elnökét faggatta Vass Imre szerkesztő-riporter és Sze

MUNKATÁRSUNKTÓL

– Nem voltak ellentétek a Fidesz-csoportban, csak a kommunikációt kell egységesebbé tenni, azt kell elérni, hogy a megnyilatkozók „kifelé” nagyjából egységesen beszéljenek – mondta a frissen megválasztott szegedi elnök a pártcsoport és az önkormányzati frakció belső életét firtató kérdésre. A megválasztásának körülményeiről folyó nyilvános vitával (Bartha László országgyűlési képviselő, korábbi szegedi polgármester tulajdonképpen kétségbe vonta az új elnök legitimitását lapunkban) kapcsolatban számokkal támasztotta alá, hogy nagy többséggel választották meg, a legitimitását megkérdőjelező politikust – nem érti. Arra a kérdésre, hogy melyik párton belüli csoportosulás mellé, melyik oldalra teszi le a voksát, az új elnök leszögezte, hogy ő a Fidesz oldalán áll.

Mi lesz az üzlettel, nem szenvednek-e a kárt a „civilben” üzletember *Oláh János* érdekei az egész embert kívánó pártmunka következtében? – kérdezte *Szetey András*, mire a pártelnök azt mondta, hogy a munkatársai már fölnőttek olyan szintre, hogy nélküle is teszik a dolgukat. A napirendjének alakulását firtató kérdésre elmesélte, hogy megszokta a tízórás munkarendet és számára mindig az a szórakozás, amit éppen csinál: élvezettel és odaadással.

A Fidesz választásokra készülődésével kapcsolatban kifejtette, hogy helyzetképet rajzolnak, majd megállapítják, miben és hogyan kell segíteni a főként gazdasági természetű bajokon. Amikor a riporterek emlékeztették, milyen borúlátóan nyilatkozott Szeged helyzetéről, közölte, hogy vitathatatlanul munkanélküliség van a városban, cégek sora tűnt el, a helyzet mégsem kilátástalan, csak meg kell találni a megoldást. Mint mondta, nem arra kell készülni, hogy ideér az autópálya, hanem arra, hogy miként lehet termelő kapacitásokat, erős gazdaságot ide telepíteni.

A kérdésre, hogy szívesen lenne-e Szeged polgármestere, azt mondta, hogy a Fideszben a munkát osztják, nem a posztokat. Egyébiránt 50 százalékosnál nagyobbba saccolta annak az esélyét, hogy megváltozik, azaz fideszes lesz az új városvezetés.